

KOVETE 008 5607

Päiväys: 26.11.2008

Edellinen päiväys: 21.11.2008

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

1.1.1 Kauppanimi
KOVETE 008 5607

1.1.2 Tunnuskoodi
008 5607

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus

1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna
Maalaustyö

Tuotteen kuvaus: Kovete epoksimaaliin.

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja

Tikkurila Oy

1.3.2 Yhteystiedot

Postiosoite PL 53
Postinumero ja -toimipaikka 01301 VANTAA
Puhelin (09) 857 71
Telefax (09) 8577 6936

1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa

Tikkurila Oy, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Hätäpuhelinnumero

1.4.1 Numero, nimi ja osoite

Tikkurila Oy, Ympäristö ja turvallisuus: (09) 857 71; Myrkytystietokeskus: (09) 471 977

2. VAARAN YKSILÖINTI

Syttyvää.

Haitallinen, Xn

Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle. Ärsyttää ihoa. Vakavan silmävaurion vaara.

Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Haitallista vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Tarkemmat varoitusetikettitiedot on esitetty kohdassa 15.1.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS-numero	EINECS	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
1330-20-7	215-535-7	Ksyleeni	25 - 50 %	Xn; R10-20/21-38
100-41-4	202-849-4	Etylibentseeni	1 - 5 %	F, Xn; R11-20
112-24-3	203-950-6	Trietyleenitetramiini	< 1 %	C; R21-34-43-52/53
112-57-2	203-986-2	Tetraetyleenipentamiini	1 - 5 %	C, N; R21/22-34-43-51/53
68410-23-1	-	Polyaminoamidi	25 - 50 %	Xi; R41
90-72-2	202-013-9	2,4,6-Tris (dimetyyliaminometyyli)fenoli	1 - 5 %	Xn; R22-36/38

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

4.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan tekohengitystä tai happea ja viedään lääkärinhoitoon.

KOVETE 008 5607

Päiväys: 26.11.2008

Edellinen päiväys: 21.11.2008

- 4.3 Iho**
Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla, jonka jälkeen iho rasvataan. Suuret määrät tuotetta voi hätätapauksessa ennen pesua pyyhkiä liuottimeen kostutetulla kankaalla ja pienet roiskeet puhdistusemulsioilla tai ruokaöljyllä.
- 4.4 Roiskeet silmiin**
Silmiiä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä n. 15 min. Tarvittaessa lääkäriin.
- 4.5 Nieleminen**
Juodaan vettä tai maitoa. Ei saa oksettaa. Mikäli on selvästi nieltä tuotetta, otetaan yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sopivat sammutusaineet**
Käytetään jauhe-, vaahto- tai CO₂-sammutusta. Pienet määrät voidaan myös sammuttaa tukahduttamalla.
- 5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Sammutukseen ei tule käyttää pelkkää vettä, koska vesi voi levittää palavan nesteen paloa.
- 5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa**
Palossa muodostuu hajoamistuotteita sisältävää savua, jonka hengittämistä on vältettävä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**
Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuletuksesta. Vältettävä ihokosketusta tuotteen kanssa.
- 6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä**
Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
- 6.3 Puhdistusohjeet**
Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Pienet määrät pyyhitään liuotepitoisella trasselilla tms. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuoksella.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Käsittely**
Liuotehöyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto. Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi. Käsittely järjestetään siten, että ihokosketus tuotteeseen ja roiskeet silmiin voidaan välttää.
- 7.2 Varastointi**
Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa sytytyslähteistä. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna ja erillään elintarvikkeista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Altistuksen raja-arvot**
- 8.1.1 HTP-arvot**
Ksyleeni	50 ppm (8 h)
Etyylibentseeni	50 ppm (8 h)
- 8.1.2 Muut tiedot**
HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2007
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**
Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa. Työntekijöiden työnopastus on suoritettava huolellisesti.

KOVETE 008 5607

Päiväys: 26.11.2008

Edellinen päiväys: 21.11.2008

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasunsuodattimella (ruskea), hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta AP. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.).

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä hyväksytyjä kemikaalisuojakäsineitä. Sopiva suojakäsinemateriaali on esim. nitrilikumi. Ihovoiteen käyttö on suositeltavaa.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Käytettävä silmien- tai kasvonsuojainta.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**

Viskoosi neste, voimakas haju

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue 137 - 145 °C *)

9.2.3 Leimahduspiste + 25 °C *)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja 1 til-% *)

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja 7 til-% *)

9.2.7 Höyrynpaine 0,7 kPa (20 °C) *)

9.2.8 Suhteellinen tiheys 0,95

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus Ei liukene

9.3 Muut tiedot

Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) :0,76 *)

*) = Ksyleeni

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Vältettävät olosuhteet**

Liutehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palaessa ja korkeassa lämpötilassa vapautuu haitallisia hajoamistuotteita.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

Katso kohta 11.5.

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Tuote sisältää polyaminoamidia, joka aiheuttaa vakavan silmävaurion vaaran.

11.3 Herkistyminen

Pisara-altistuminen hengitysteitse ja ihokosketus voi aiheuttaa allergiaa.

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

KOVETE 008 5607

Päiväys: 26.11.2008

Edellinen päiväys: 21.11.2008

11.5.1 Hengitysaltistus

Tuotteesta haihtuvien liuotehöyryjen tai ruiskutussumun hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja sekä aiheuttaa päänsärkyä ja huonovointisuutta. Pitkäaikainen suurten pitoisuuksien hengittäminen vaikuttaa huumaavasti ja voi aiheuttaa hermostollisia oireita, kuten väsyneisyyttä, hermostuneisuutta ja unen häiriöitä.

11.5.2 Ihokosketus

Toistuva ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja voi aiheuttaa ärsytysihottumaa. Roiskeet ärsyttävät silmiä.

11.5.3 Muut vaikutukset ---

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Tetraetyleenipentamiini: LC50 = 1-10 mg/l; myrkyllistä.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Hävitettävä tuote

Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteen keräilypisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.

13.2 Pakkausjäte

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	maalin kaltainen aine
14.3.4	Muita tietoja	Alle 450 l astiat: vapautettu VAK/ADR säännöksistä korkean viskositeetin takia
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	paint related material
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-E,S-E Alle 30 l astiat: Kuljetus IMDG säännösten kappaleen 2.3.2.5 mukainen.
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	paint related material

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Varoitusetiketin tietoja****15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi**

Xn Haitallinen

KOVETE 008 5607

Päiväys: 26.11.2008

Edellinen päiväys: 21.11.2008

- 15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet**
Ksyleeni
Tetraetyleenipentamiini
Polyaminoamidi
- 15.1.3 R-lausekkeet**
R10 Syttyvää.
R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
R38 Ärsyttää ihoa.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.
R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
- 15.1.4 S-lausekkeet**
S23 Vältettävä liuotehöyryn/ruiskutussumun hengittämistä.
S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S36/37/39 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.
S38 Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.
S29 Ei saa tyhjentää viemäriin.

16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Kohdissa 2 ja 3 mainittujen R-lausekkeiden koko teksti**
R11 Helposti syttyvää.
R20 Terveydelle haitallista hengitettynä.
R21/22 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle ja nieltynä.
R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.
R10 Syttyvää.
R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
R38 Ärsyttää ihoa.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.
R43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R21 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle.
R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R34 Syövyttävää.
- 16.4 Lisätiedot**
Tikkurila Oy, Tuoteturvapalvelu
Puh. (09) 857 71
Fax (09) 8577 6936
E-mail: productsafety@tikkurila.com
Allekirjoitus d0/ars